

І. Д. Гамкало

Проценко Людмила Андріївна

ПРОЦЕНКО Людмила Андріївна (19. 04. 1927, Київ — 07. 09. 2000, там само) — історик, архівознавець, краєзнавець. Дочка [А. Проценка](#), онука [Ф. Проценка](#) та *К. Демидова*. Закінчила Київський університет (1951, історико-філософський факультет) та консерваторію (1954; кл. вокалу [М. Донець-Тессейр](#)). Від 1952 працювала в системі Головного архівного управління при РМ УРСР, де пройшла шлях від молодшого наукового співробітника до першого директора новоствореного Центрального державного архіву-музею літератури і мистецтва України (Київ, 1966—73). Брала активну участь у комплектуванні засекречених архівних фондів репресованих діячів української літератури, мистецтва, Церкви. За принципову наукову та патріотичну позицію 1973 звільнена з архіву-музею і викладала історію у середніх школах Києва до виходу на пенсію у 1982. З її ім'ям пов'язане створення Державного історико-меморіального заповідника «Лук'янівське кладовище» (1994). П. зробила значний поштовх в українські некрополістичні дослідження, зокрема стала найвизначнішим дослідником київського некрополя, створила унікальну картотеку персоналій, похованих у Києві (бл. 40 тис. імен). Авторка наукових праць з питань історії та методики архівної справи, некрополістики, а також низки довідників, путівників. Підготувала документальні фільми «Київський некрополь», «Митрополит Липківський», «Михайло Донець». Упорядкувала описи актових книг Кременецького земського суду (1959—65, вип. 1—3), «Генеральний опис Лівобережної України 1765—1769 рр.: Показчик населених пунктів», збірник документів «Гайдамацький рух на Україні» (обидва — 1970), книгу «Андрій Проценко. Життєпис. Спогади» (1990, співавт.; усі — Київ). Її ім'ям названо вулицю в Києві.

Основні праці

Пам'ятки Києва, знищені у ХХ ст.: Картосхема. 1991; Київський некрополь. 1993; Історія Київського некрополя. 1995; Лук'янівське цивільне кладовище: Путівник. 1998; 2001 (співавт.); И до небес рукой податъ...: Путеводитель. 2002 (усі — Київ).

Рекомендована література

1. L. A. Prosenko // Cemetery Art-Sztuka cmentarna. Sympozium international Documents. Wrocław, 1995;
2. Збірник на пошану Людмили Андріївни Проценко. К., 2000.

Бібліографічний опис:

Проценко Людмила Андріївна / І. Д. Гамкало // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2023. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-880517>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).